

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המזכר
למדין

הארי ההי

פנינים נפלאים מתורתנו של

המהרא"ל צינץ

הגאון הביאריה לייב צינץ זי"ע מפלאצק

גיליון קע"א, פרשת מטות תשפ"ב

מכון להוצאה חרשה ומפוארת
של ספרי מהרא"ל צינץ זי"ע

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

עשרים וארבעה אלף כנגד 24 אלף

וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלְּף לַמִּטָּה לְצַבָּא אֹתָם וְאֵת פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לְצַבָּא וְכָלִי הַקֹּדֶשׁ וְחֻצְצֹרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ (לא, ו). וברש"י אותם ואת פינחס. מגיד שהיה פינחס שקול כנגד כולם. כוח הרע של מדין החטיא עשרים וארבעה אלף איש משבט שמעון, אשר במעשיהם הוסיפו עוצמה ויתר שאת לכוח הרע. לפיכך, משבאו ללחום נגד הכוח הזה של מדין, היו זקוקים לכוח כביר של עשרים וארבעה אלף צדיקים. כל המחנה מנה שנים עשר אלף ופינחס היה שקול כנגד כולם, הרי ביחד: עשרים וארבעה אלף...

מלא העומר

מדוע שלח שליחים למלחמת מדין

וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלְּף לַמִּטָּה לְצַבָּא (לא, ו). משה רבינו הרי נצטווה "נקום", מדוע אם כן שלח משה שלוחים. ברם, המדיינים ששלחו בנותיהם להכשיל את בני ישראל, יכלו לטעון להגנתם שאין שליח לדבר עבירה, כמאמרם: דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין, ולהיפטר בטענה זו. אלא שפטור זה הוא רק מדיני אדם, אבל בדיני שמים חייב גם המשלח (ראה קידושין מג, א). זהו שביקש משה רבינו להראותם, שעל אף שנאמר לו "נקום", הבין מדבריו של השי"ת שיעשה הדבר ע"י שליח, להראות כי שלוחו של אדם כמותו, ויצא המשלח ידי חובתו במעשה שלוחו. מכאן שראויים המדיינים להיענש, אף שלא החטיאו את בני ישראל בעצמם, אלא שלחו שליחים לעשות זאת.

מלא העומר

היכן נצטווה משה על פרשת נדרים

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל כָּאִשֵּׁי הַמִּטּוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' (ל, ב). וכי היכן מציינו קודם שאמר ה' למשה את ענין התרת נדרים, שהוא מוסר בזה לבני ישראל? ברם, אחרי חטא העגל נאמר: "ויחל משה" - ודרשו חכמינו, שהתיר משה את נדרו של הקדוש ברוך הוא להכחיד את ישראל (ברכות דף לב) - הרי מעצם העובדא הזאת כבר ידע משה רבנו, שיש התרה לנדר, וכבר לא היה צריך לציווי מיוחד על כך. מלא העומר

צדיקים יכולים להקדים שם ה' לנדרתם

אִישׁ כִּי יָדַר נֶדֶר לַה' וְגו' (ל, ג). כתבו האחרונים (על פי דברי הגמרא נדרים י, ב) על הפסוק (במדבר ל, ג) איש כי ידור נדר לה', שהנודר צריך לומר קודם נדר לה' - תחילה יזכיר נדר ואחר כך יזכיר לה', ולא לה' נדר, כי יש לחוש שמא ימות אחרי שהזכיר שם ה' ועדיין לא אמר נדרו ונמצא שהזכיר שם שמים לבטלה. אמנם דוד המלך לא חשש שימות פתאום, כי נגזרו לו שבעים שנות חיים משנותיו של אדם הראשון, ועל כן אמר נדרי לה' אשלם - מה שאני מזכיר תחילה הנדר ואחר כך שם ה', משום שנגדה נא לכל עמו - שנודר אני את נדרי לעיני כל העם, ועלולים ללמוד ממני להזכיר תחילה שם ה' לפני הנדר. ודוד לא חשש שיפחתו לו משנותיו וימות מהעולם לפני זמנו, כיון שיקר בעיני ה' המותה לחסידיו ואין פוחתים להם משנות החיים שנקצבו להם.

ברכת השיר

על דרך הדרוש

מי הקדימני ואשלם

נוסף על זה, כי כל העושר אשר האציל עליו הוא יתברך, הוא מאתו יתברך, כי העושר והכבוד מלפניו, והוא משפיל אף מרומם, אם כן בודאי הכל שלו, ואין לאדם לערב לבו לומר כלל שנודר לה', כי הלואי שיחשב בפרעון חלק אחד מני אלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטוב אשר גמל עליו הוא יתברך, ואינו בגדר 'נדר' כלל. וזאת כוונת המדרש: איש כי ידור נדר לה', והוקשה לו הכפל, דהוי ליה למימר איש כי 'ידור' לה'. ולזה אמר שהנדר שהוא נודר אינו שלו, כי אם לה' בלאו הכי (=איש כי ידור, הלא נדר לה' הוא, ואינו שלו כלל). וזהו אומר: הלא הוא דכתיב 'ימיו כצל עובר', כי אם הוא נודר ממנו, הרי ממנו יתברך הכל. ואם נדר בגוף לעשות איזה דבר טוב בגופו, הלא גם חיי מסורים בידו, והוא יתברך משגיח בכל רגע, ואם רגע אחד חס ושלום תסור ההשגחה, הלא ישאר כאבן דומם, וזהו אמרו 'ימיו כצל עובר'.

שיירי קומץ המנחה - דרוש לפרשת בהעלותך

אִישׁ כִּי יָדַר נֶדֶר לַה' אוֹ הַשְּׁבַע שְׁבַעָה לְאָסֵר אֲסָר עַל נַפְשׁוֹ לֹא יַחַל דָּבָרוֹ כְּכֹל הַיֵּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה (ל, ג). אמר במדרש פליאה: אִישׁ כִּי יָדַר נֶדֶר לַה', הדא הוא דכתיב (תהלים קמד, ד) 'ימיו כצל עובר'. ויש להקשות מדוע האדם נקרא 'נודר', כאילו הוא נותן ונודר לו יתברך, והלא הכל שלו הוא, כמו שאמר רבי אלעזר איש ברתותא (אבות פ"ג משנה ז') תן לו משלו שאתה ושלך שלו, וכן הוא אומר (דה"ב כט, יד) 'פי ממך הפל ומיך נתנו לך'. והענין הוא כך, כי כוונתו איך יתגאה אדם להבל דמה, ויתהלל עשיר בעשרו בהיות לו עושר וכבוד ועבודה רבה אם מה שיש לו אינו שלו, הרצון: חיינו שהם עצמיים, ואינו בטוח בחיים, כי היום בכאן ומחר כו', ואם בעצמו אינו בטוח, איך יבטח ויעזב בעשרו שאינו דבוק בו בעצם, והוא דבר נפרד וחוף ממנו, ואיך יאמר: יש לי עושר ונכסים, והוא בעצמו אינו שלו, כי כל רגע ורגע מסור הוא ותלוי ברצון עליון היחיה או ימות ויעזב לאחריים חילו.

פניני המהרא"ל על פרקי אבות

- פרק ב' -

ידי קריאת שמע שחרית וערבית – אין די בזה כדי שיעשה לחסיד, כי בשביל זה עליו לעסוק בתורה בכל עת. כך מתבאר לשון הגמרא על חסידים הראשונים, לאחר שהגמרא ביארה שהם שעה קודם התפילה ושעה אחריה, ונמצא שתשע שעות מהיום שעסקו בתפילה, שאלה הגמרא: תורתן האיך משתמרת ומלאכתן אימת נעשית? והשיבה: אלא מתוך שחסידים הם תורתן משתמרת ומלאכתן מתברכת.

ויש להבין מהו שינוי הלשון, לגבי תורה נאמר שתורתם משתמרת ורש"י מבאר 'בתוך ליבם שלא ישכחו, ולגבי מלאכה השאלה היא אימתי נעשית והתשובה היא שמתברכת. מדוע?

התשובה היא, שכדי לבוא למעלת חסידות של עסק בתפילה הנמשך תשע שעות ביממה, מוכרחים לומר שעסקו רבות בתורה, שהרי כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו, ואת היצר הרע אפשר לנצח רק על ידי לימוד תורה, הרי שלבטח אלו שהם בדרגה כה גבוהה של תפילה – הם בדרגה גבוהה מאד של לימוד התורה, עד כדי שתורתם בידם.

לכך שואלת הגמרא: תורתם היאך משתמרת, כי עיקר פעולתם אחרי שעסקו כה רבות בתורה, הוא שתשתמר התורה בליבם, על ידי שיחזורו על למודם וכך לא ישכחו. אבל מלאכה שיש להרויח בכל יום, היא היתה 'מתברכת', כי אין די שתהא משתמרת, אלא שעל ידי עיסוק של זמן קצר במלאכה היתה שרויה ברכה במעשי ידיהם.

העוסק בחפצי שמים יש לו שכר על כל יגיעה ויגיעה מרבה נכסים מרבה דאגה (פ"ב, מ"ז).

בשעה שאדם יגע לפרנסתו כדי שיהא לו לפי צרכיו, אז יגיעתו תועלתית וראויה. אבל משעה שאינו מסתפק בזה, אלא מתאמץ לצבור עוד ועוד עושר יותר מכפי צרכיו – הרי שכל ריבוי הנכסים הזה, מרבה לו רק דאגות. שהרי הוא עובד שעות רבות יותר, ונוסע למרחקים גדולים יותר, ולמשך זמן מרובה ונמצא שכל פעולותיו כדי לצבור הון, גורמות לו רבוי דאגה.

כך אמר הכתוב (קהלת א, ג) 'מה יתרון לאדם בכל עמלו וְשִׁיעֵמַל תַּחַת הַשָּׁמַשׁ, כלומר, אמנם ברור שעל האדם לטרוח ולעמול לפרנסתו, אבל אם כדי פרנסתו יש לו, והוא עמל כדי להשיג עוד ועוד הון מיותר – 'יתרון', על זה אומר הפסוק 'מה יתרון לאדם' ביתרון שיהיה לו 'בכל עמלו שיעמול'? הלא את הונו לא יקח עמו לעולם העליון.

אבל ממשיך הפסוק, כל זה נכון 'תחת השמש' – בעניני העולם הזה, אבל 'למעלה מן השמש יש יתרון' (כך לשון המדרש), כי כשאדם עוסק בחפצי שמים, הרי שיהיה לו שכר על כל יגיעה ויגיעה, גם על יגיעה מיותרת כביכול.

בביאור הבדל הלשוניות - שנקטו חז"ל תורתן 'משתמרת' ומלאכתן 'מתברכת'

ולא עם הארץ חסיד (פ"ב, מ"ה).

גם הזוכה לחלק בתורה, על ידי החזקת תלמיד חכם, או על

פניני ישועות

רפואה קרובה!

בעבור מי שיעזור להדפסת ספריו! על אתר שילם אותו יהודי אמיד את כל הוצאות ההדפסה וההפצה של אותו ספר קדוש לזכות ולרפואת מורו ורבו שליט"א כשהוא גם מבקש שיזכירו בציון המחבר את שמו של מורו ורבו שיזכה לרפואה שלימה.

כמובן שחברי המכון לא התמהמהו ושלחו את שמו של מורו ורבו לתפילה על ציון המהרא"ל צינץ זי"ע כשחודש לאחר מכן התבשר אותו יהודי אמיד כי הספר כבר הודפס ונשלח להפצה בהיכלי התורה והישיבות בארץ ובחול.

לפני כחודש התקשר אותו יהודי אמיד נרגשות כשהוא מבשר שמורו ורבו יצא מכלל סכנה ב"ה, דבר שהרופאים כמעט ולא נתנו לו סיכוי לכך.

כשהוא מבקש שרבני המכון ימשיכו להעיתר על מורו ורבו בציונו של המהרא"ל צינץ זי"ע בכדי שיזכה לרפואה שלימה במהרה.

אחד מגדולי הרבנים בארצות הברית של אמריקה חלה במחלה קשה, עם הזמן הדרדר חוליו והגיע למצב קשה כל כך עד שהרופאים כמעט והתייאשו מחייו. תפילות נישאו, פרקי תהלים נאמרו, אך מזור לחוליו עדיין לא נמצא.

אחד מתלמידיו של אותו גאון, יהודי אמיד מנכבדיה של ארצות הברית, התקשר למשרדי המכון ובקשתו בפיו מה יכול לתרום הוא למכון לזכות מורו ורבו שליט"א בכדי שיזכה להאריך ימיו ושנותיו, ובכדי לזכות להבטחת המהרא"ל צינץ זי"ע שימליץ טוב בעבור מי שיעזור להדפסת ספריו?

במזכירות המכון בישרו לו על אחד מספרי המהרא"ל צינץ זי"ע שמוכן כבר להדפסה אך עדיין לא נמצא לו תורם, וודאי שמהדורה שלימה של ספר מספרי המהרא"ל תודפס לזכות אותו גאון וצדיק ותופץ בחינם בהיכלי הישיבות והכוללים, תזכה את אותו גאון וצדיק בהבטחתו הנדירה של המהרא"ל צינץ כי ימליץ טוב

08-864-89-89

להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום צוואתו של הגאון זי"ע ולזכות בהבטחתו